

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bytči za rok 2011.

Personálny stav:

Štátny archív mal v roku 2011 14 systemizovaných zamestnaneckých miest, z toho bolo 9 miest v stálej štátnej službe a 5 vo verejnom záujme. Všetky miesta boli obsadené.

Zloženie zamestnancov podľa vzdelania bolo:

Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa - 6 pracovníkov

Stredoškolské a nižšie vzdelanie - 8 pracovníkov.

Na odborných archívnych činnostiach sa podieľalo 14 pracovníkov, ktorí spoločne vyčerpali vo vykazovanom roku na archívne činnosti 2877 dní a na činnosti na úseku správy registratúry 120 dní.

Rozpis čerpania pracovných dní v jednotlivých kapitolách odborných činností:

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	45 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	30 dní
Ochrana archívnych dokumentov	120 dní
Filmotéka	5 dní
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	430 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	1100 dní
Príručná odborná archívna knižnica	20 dní
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	50 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna agenda	872 dní
Správa informačných technológií	205 dní

Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov.

Archív eviduje 277 pôvodcov, z toho 22 so zriadeným archívom. U šiestich pôvodcov sa uskutočnil výkon štátneho odborného dozoru uloženia archívnych dokumentov:

Krajský školský úrad v Žiline

Stredoslovenská energetika Žilina

ELTECO, a.s. Žilina

TRANOSCIUS, a.s. Liptovský Mikuláš

Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Žilina

Univerzitná nemocnica Martin.

V rámci kontrol sme sa zamerali aj na úsek správy registratúry kontrolovaných subjektov. V roku 2011 sme po zrušení archívov pôvodcov prevzali 24,52 b.m. archívnych dokumentov (ZŤS Dubnica nad Váhom plus, a.s., MARTINMETAL KOVÁČŇA, a.s. Martin, CBA, a.s. Považská Bystrica, Ligarex, a.s. Liptovský Mikuláš, SKI ORAVA, a.s. Dolný Kubín, ZŤS TEES Martinské strojárne, a.s. Martin, INTERWOOD, a.s. Liptovský Mikuláš). V sledovanom roku sme ukončili generálnu revíziu spisov o fonde a následne sme doplnili elektronickú evidenciu pôvodcov.

Evidencia archívneho dedičstva

Archív evidoval 679 archívnych súborov, ktoré tvorilo 7442,76 b.m. archívnych dokumentov. Z uvedeného množstva bolo 5 archívnych súborov, ktoré spravoval štátny archív na základe depositnej zmluvy a 22 archívnych súborov, ktoré boli uložené u pôvodcov. V rámci akvizičnej činnosti archív získal 0,61 b.m. archívnych dokumentov. Úbytok archívnych

dokumentov, ktorý vznikol len na základe vnútorného vyradovania sprístupňovaných archívnych fondov bol 0,25 b.m.

Ochrana archívnych dokumentov

Archív sídli v objekte renesančného zámku, postaveného v rokoch 1571-1574. Celková úložná kapacita archívnych depotov sa už takmer naplnila. Rekonštrukčné práce na objekte v roku 2011 nepokračovali.

Pracovníci venovali sústavnú pozornosť sledovaniu teploty a vlhkosti v depotoch, uloženiu a kontrole fyzického stavu archívnych dokumentov. V mikrosnímkovaní a fotografovaní archívnych dokumentov sa nepokračovalo, nakoľko činnosť fotolaboratória bola obmedzená pre poruchovosť jednotlivých zariadení.

Filmotéka

Vo filmotéke bolo uložených 682 kusov mikrofilmov konzervačných kópií a 729 kusov mikrofilmov študijných kópií. Pravidelne sa vykonávala kontrola fyzického stavu kópií.

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

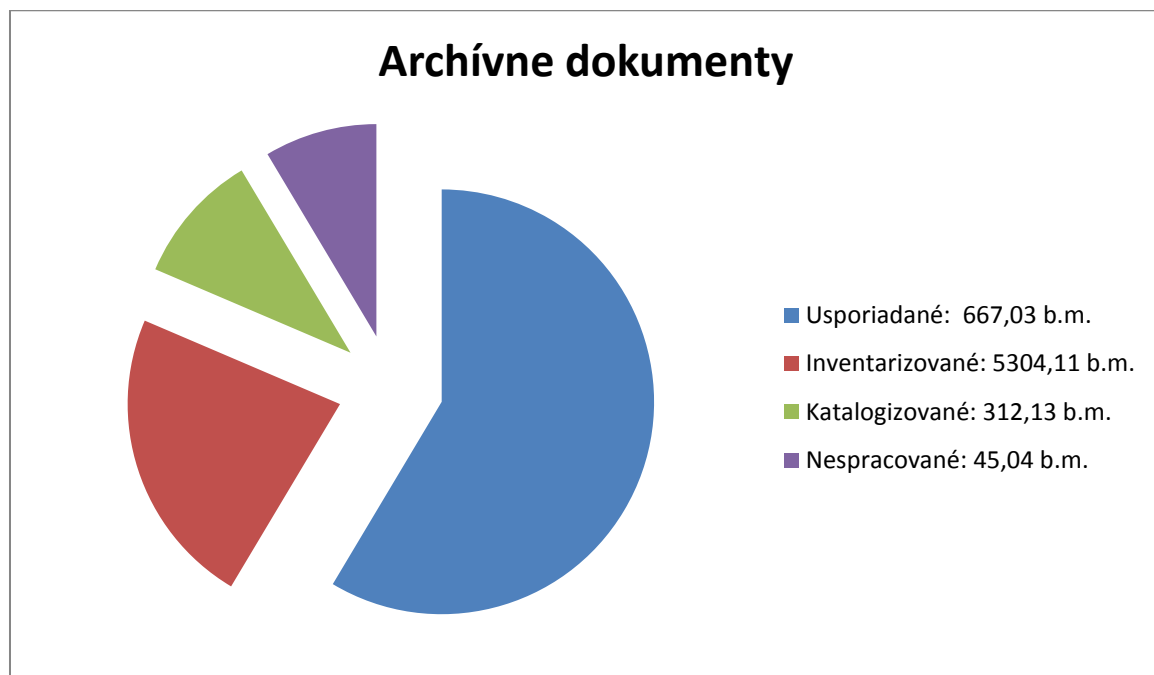
Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov (6328,31 b.m.) k 31. decembru sledovaného roka bol:

Usporiadané: 667,03 b.m.

Inventarizované: 5304,11 b.m.

Katalogizované: 312,13 b.m.

Nespracované: 45,04 b.m.

V roku 2011 sme inventarizovali 38,25 b.m a reinventarizovali 23 b.m.. Do plánu boli zaradené fondy:

Trenčianska župa, súdne písomnosti 1541-1848

Služnovský úrad Bytča 1864-1922

Krajský národný výbor v Žiline 1949-1960, odbor školstva, vnútorných vecí a predseda

Pracovníci pri sprístupňovaní fondov pracovali s aplikáciou BACH – inventáre, kde pribudlo 1020 záznamov. Tak sa postupne pripravujú analytické archívne pomôcky. Okrem toho sme dopĺňali záznamy v aplikáciách BACH Scan (46 záznamov) a BACH listiny (196 záznamov).

Prístup k archívnym dokumentom

V roku 2011 náš archív navštívilo 469 bádateľov (z toho 29 zahraničných) a zaznamenali sme 1208 bádateľských návštev. Už tradične sa najviac bádateľov venovalo štúdiu genealógie, dejinám rodov a osobností (691 návštev). 206 návštev bolo za účelom štúdia regionálnych dejín, topografie, dejín spolkov a cechov. Ďalší bádatelia sa zamerali na štúdium dejín hospodárstva, vojenstva, zdravotníctva, cirkevným dejinám, dejinám športu, štátu a práva a pod. Medzi najštudovanejšie fondy patrila Zbierka cirkevných matrík, fondy žúp a služnovských úradov, rodov a panstiev, orgánov štátnej správy a súdov. Pre bádateľov sme vyhotovili 2610 kópií archívnych dokumentov.

Bádateľom sme predložili 883 škatúl, 362 fasciklov, 94 balíkov a 940 mikrofilmov. Je to činnosť často i fyzicky náročná a nemenej náročná z časového hľadiska, nakoľko každý archívny dokument musí byť pred predložením v študovni opaginovaný.

Na úseku prístupu k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia, alebo kópie na základe písomnej žiadosti sme vybavili 536 žiadostí (16 zahraničných), v rámci ktorých sme vydali 524 výpisov, odpisov, potvrdení alebo kópií. Vypracovali sme 53 rešerší z archívnych dokumentov, predovšetkým genealogických.

V roku 2011 archív vybral správne poplatky v zmysle zákona č. 145/1995 Z.z. a poplatky za služby archívu v celkovej sume 9608,41 €.

Príručná odborná archívna knižnica

Evidovali sme 12 339 zväzkov. V roku 2011 sme získali (prevažne darom) 19 zväzkov, ktoré boli zaevidované a katalogizované. Príručnú knižnicu využívajú predovšetkým pracovníci archívu, ale aj bádatelia. Vypožičalo sa celkom 102 zväzkov kníh a časopisov.

Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

Pracovníci publikovali 7 odborných štúdií, spolupracovali na príprave viacerých monografií obcí. Pripravili sme 3 prednášky s historickou tematikou (dejiny Bytče, evanjelickí kňazi Pavol Tešedík ml. a st., Alexander Lombardini, Taliani v Bytči) a jednu prednášku o archíve v Bytči pre poslucháčov Masarykovej univerzity v Brne. Pre záujemcov sme pripravili 34 exkurzií do archívu. Spolupracovali sme vo viacerých prípadoch s médiami – televízia, rozhlas ako i s mnohými inštitúciami a školami (UK Bratislava, Žilinský samosprávny kraj, Žilinská univerzita, Slovenská národná knižnica, SAV – historický ústav a pod.).

Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

Pracovníci sa zúčastnili viacerých vzdelávaní organizovaných zamestnávateľom (odborný seminár o bádateľskej agende, rozbor a preklad cudzojazyčných textov, novela zákona 41/2011, akreditovaný kurz archívnictva. Príslušní pracovníci boli prítomní na poradách riaditeľov (celoštátnych i regionálnych, na zasadnutiach akvizičnej komisie, metodickéj komisie, názvoslovnej komisie Obvodného úradu v Bytči, ako i na pracovných stretnutiach k záveru účtovného roka a metodickom dni – účtovanie na príjmových účtoch a pod.

Organizačná a riadiaca práca sa orientovala predovšetkým na prípravu a plnenie plánu práce, čo zahŕňalo pracovné porady, ale aj individuálne konzultácie s pracovníkmi. Do tohto úseku našej činnosti spadalo aj materiálno-technické zabezpečenie, ochrana a údržba budovy a pod.

V pôsobnosti Štátneho archívu bolo 6 pobočiek (Čadca, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Martin, Považská Bystrica a Žilina). Archív je vnútornou organizačnou jednotkou Ministerstva vnútra a zabezpečuje ekonomickú agendu aj za svoje pobočky. V roku 2011 bolo celkové čerpanie rozpočtu (okrem miezd) 49 421,39 €. Medzi najväčšie položky patrili energie 15 819,99 €, poštovné 2 002,09 €, vodné, stočné 1 604,85 € a všeobecné služby 13 197,24 €.

V rámci administratívnej agendy sme zaevidovali 681 spisov /1940 záznamov.

Správa informačných technológií

Bola zameraná na technické a programové vybavenie výpočtovej techniky. Bola to predovšetkým inštalácia, údržba výpočtovej techniky, ako aj na odstraňovanie porúch., inštalácia programového vybavenia, zálohovanie dát a v na neposlednom mieste aktualizácia webových stránok štátnych archívov.

PhDr. Jana Kurucarová
riaditeľka